

گزارش نظرسنجی

دیدگاه مردم در خصوص کرونا (مطالعه کشوری)

موج دوم

گروه افکارسنجی و مطالعات افکار عمومی دفتر طرح های ملی
پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات

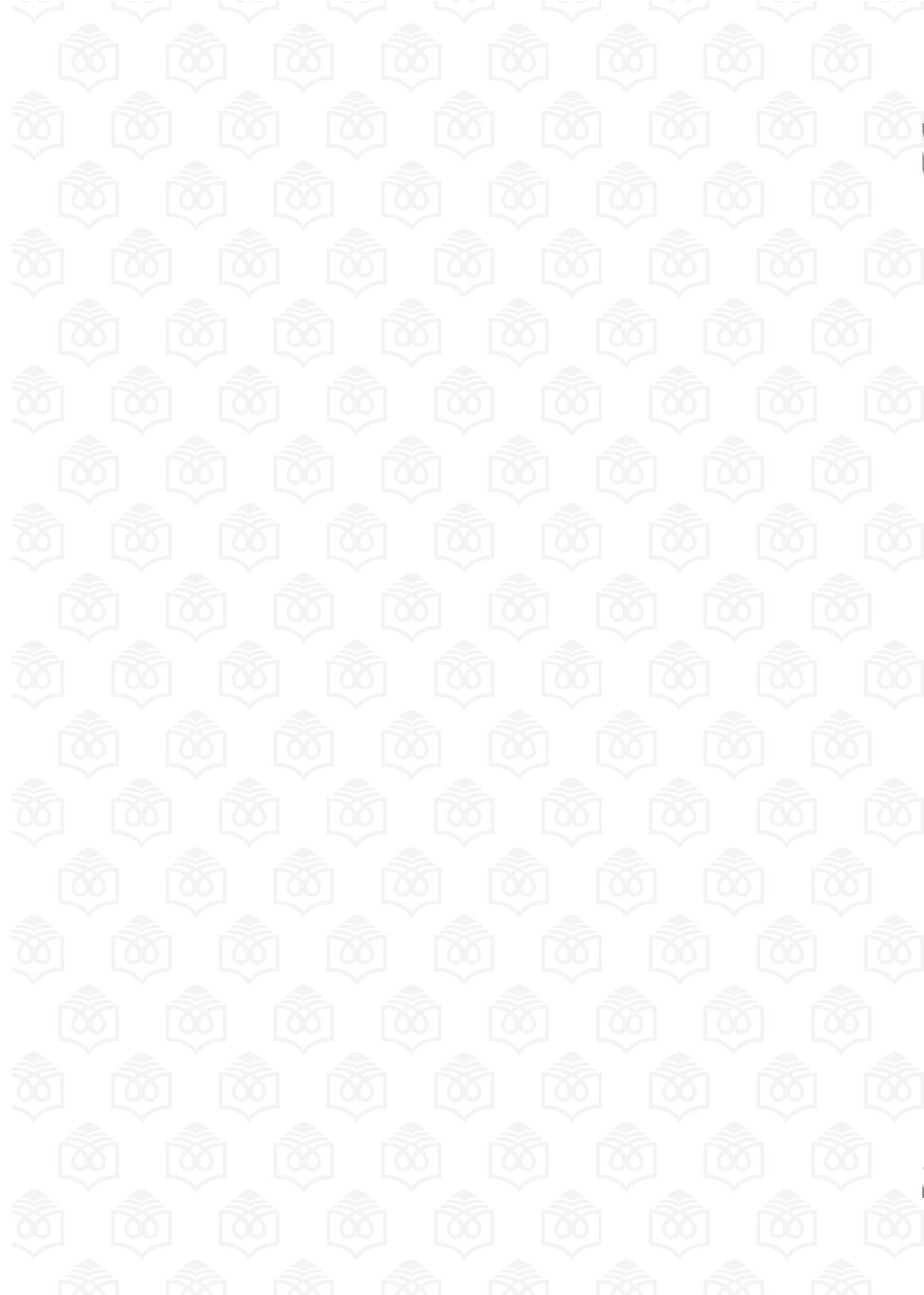

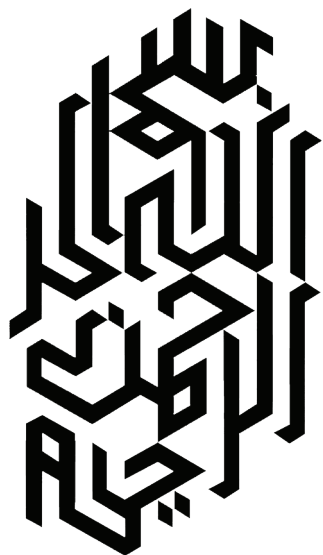
پژوهشگاه فرهنگ،
هنر و ارتباطات

دیدگاه مردم در خصوص کرونا (مطالعه کشوری)

موج دوم

گروه افکارسنجی دفتر طرح‌های ملی
پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات

**گزارش نظرسنجی
دیدگاه مردم در خصوص کرونا
(مطالعه کشوری)**

موج دوم

مجری طرح: گروه افکارسنجی دفتر طرح‌های
ملی پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات

زمان اجرا: خردادماه ۱۳۹۹

فهرست مطالب

مهم‌ترین یافته‌های نظرسنجی.....	۱
مقدمه	۳
۱- مشخصات پاسخگویان.....	۵
۲- یافته‌های نظرسنجی	۷
۲-۱- مهم‌ترین منبع کسب اخبار کرونا	۷
۲-۲- عناوین خبری کرونایی مورد علاقه پاسخگویان.....	۱۰
۲-۳- رضایت از سرعت اینترنت	۱۱
۲-۴- تغییرات مصرف مجازی ایرانیان.....	۱۲
۲-۴-۱- تماشای گفت‌وگوهای افراد محبوب در لایوهای اینستاگرام.....	۱۲
۲-۴-۲- تماشای آنلاین فیلم.....	۱۴
۲-۴-۳- مصرف کتاب الکترونیک یا گویا.....	۱۶
۲-۴-۴- تماشای آنلاین سخنرانی‌های مذهبی، مداحی و روضه خوانی.....	۱۸
۲-۴-۵- کلاس‌های مهارت‌آموزی مجازی.....	۲۰
۲-۴-۶- سفارس و خرید اینترنتی.....	۲۲
۲-۵- تجربه‌های جدید مجازی	۲۴
۲-۶- مشکلات ناشی از کرونا.....	۲۷
۲-۷- ادامه خانه نشینی.....	۲۹
۲-۸- اعتماد به روش‌های درمان کرونا.....	۲۹
۲-۸-۱- علم پزشکی.....	۳۰
۲-۸-۲- طب سنتی.....	۳۲
۲-۸-۳- دعا و نیایش.....	۳۴
۲-۹- احساس نگرانی از مبتلا شدن خود یا اعضای خانواده.....	۳۶
۲-۱۰- اقدامات و برنامه‌های پیشنهادی برای ادامه روند کنترل کرونا.....	۳۸
۲-۱۱- ارزیابی عملکرد دولت در مقابله با کرونا.....	۴۰
۲-۱۱-۱- اعتماد به آمار و ارقام مبتلایان و فوتشدگان کرونا توسط دولت.....	۴۰
۲-۱۱-۲- اعتماد به سیاست‌ها و اقدامات دولت برای بحران کرونا.....	۴۲
۲-۱۱-۳- ارزیابی عملکرد دولت.....	۴۴
۲-۱۲- تجربه‌های موفق و ناموفق جهان در مدیریت کرونا.....	۴۵
۲-۱۲-۱- کشورهای موفق.....	۴۵
۲-۱۲-۲- کشورهای ناموفق.....	۴۶
۲-۱۳- پیش‌بینی میزان استمرار بحران کرونا.....	۴۷

مهمترین یافته‌های نظرسنجی

۶۷٫۲ درصد پاسخگویان از طریق رادیو و تلویزیون اخبار مربوط به کرونا را پیگیری کرده‌اند.

تعداد و آمار مبتلایان و متوفیان جالب‌ترین موضوع مرتبط با کرونا برای پاسخگویان بوده است.

۳۹ درصد پاسخگویان از سرعت اینترنت در ایران رضایت ندارند.

۱۱٫۴ درصد پاسخگویان اعلام کرده‌اند که میزان تماشای گفت‌وگوهای چهره‌های محبوب در لایوهای اینستاگرام نسبت به قبل ظهور کرونا افزایش یافته است. ۱۵٫۹ درصد پاسخگویان نسبت به قبل از ظهور کرونا بیشتر از طریق سایت‌های داخلی مثل آپارات، نماوا و فیلیمو به صورت آنلاین فیلم تماشا کرده‌اند. ۹٫۴ درصد پاسخگویان در شرایط کنونی بیشتر از قبل کتاب الکترونیک یا گویا مصرف می‌کنند. ۹٫۵ درصد پاسخگویان بیشتر از قبل پیگیر برنامه‌های آنلاین مذهبی اعم از سخنرانی و مداحی بوده‌اند. ۹ درصد پاسخگویان در شرایط کنونی بیشتر از قبل در کلاس‌های مهارت‌آموزی مجازی از قبیل دوره‌های هنری یا ورزشی شرکت کرده‌اند. ۲۱٫۸ درصد پاسخگویان گفته‌اند پس از ظهور کرونا بیشتر خرید اینترنتی کرده‌اند.

۷٫۳ درصد پاسخگویان اعلام کرده‌اند در مدت شیوع کرونا کنسرت یا تئاتر آنلاین دیده‌اند. ۴۲٫۵ درصد افراد پاسخگو نیز از شبکه‌های اجتماعی برای ارتباطات فردی خود در شرایط ظهور کرونا استفاده کرده‌اند. ۱۳٫۸ درصد پاسخگویان نیز تجربه دورکاری یا برگزاری جلسات کاری آنلاین را در مدت شیوع کرونا داشته‌اند. در نهایت ۵۳٫۴ درصد افراد اعلام کرده‌اند از زمان شیوع کرونا تا کنون یکی از اعضای خانواده‌شان در کلاس‌های مجازی مدرسه یا دانشگاه شرکت کرده است.

۵۴٫۵ درصد پاسخگویان مشکلی با ادامه فرایند خود قرنطینگی نداشته‌اند.

مقدمه

با گذشت نزدیک به چهار ماه از ظهور ویروس کرونا در ایران، اخبار مربوط به این بیماری همچنان برای افکار عمومی کشور از حساسیت ویژه‌ای برخوردار است. از سوی دیگر در طی بیش از ۱۰۰ روز گذشته دیگر مساله کرونا تنها محدود به تاثیرگذاری بر سلامت جسم و روان جامعه نشده و به عرصه‌های اقتصاد و فرهنگ و روابط اجتماعی نیز تسری یافته است. با بازگشایی بسیاری از مشاغل و نادیده انگاشتن محدودیت‌های اجتماعی احتمال گسترش این ویروس بین مردم افزایش یافته است. امروزه برخی فعالیت‌های ایرانیان از عرصه حقیقی به فضای مجازی منتقل شده که از جمله می‌توان به گذراندن اوقات فراغت، روابط خانوادگی اعم از مهمانی و ختم، برگزاری جلسات کاری آنلاین، خرید الکترونیک، برگزاری کلاس‌های مجازی تحصیلی و دیگر موارد اشاره کرد. از طرف دیگر به نظر می‌رسد در شرایط کنونی بخش دیگری از جامعه از طریق همان روش‌های سنتی روابط اجتماعی خود را پیگیری می‌کنند. لذا در این طرح نظرسنجی ابتدا به بررسی میزان تغییرات احتمالی مصرف مجازی ایرانیان در عصر کرونا و تجارب جدیدشان پرداخته می‌شود.

همانطور که پیش از این نیز گفته شد، کرونا همچنان دغدغه اصلی جامعه ایران است و عرصه‌های دیگر زندگی ایرانیان اعم از اقتصاد و روابط اجتماعی تحت تاثیر این ویروس قرار گرفته ولی با گذشت بیش از ۱۰۰ روز از این ویروس همچنان دغدغه‌ها و نگرانی‌های جامعه پابرجاست. بخش دوم این نظرسنجی به بررسی نگرانی‌های جامعه در خصوص کرونا،

ترس و نگرانی از ابتلا به ویروس کرونا و کاهش درآمد دو دغدغه اصلی پاسخگویان در شرایط کنونی بوده است.

۷۴٫۲ درصد پاسخگویان به علم پزشکی، ۴۶٫۳ درصد افراد پاسخگو به طب سنتی و ۶٫۱ درصد افراد پاسخگو برای معالجه ویروس کرونا به دعا و نیایش باور دارند.

۴۹٫۳ درصد پاسخگویان نگران ابتلای خود یا یکی از اعضای خانواده‌شان به بیماری کرونا هستند.

اکثریت پاسخگویان با برگزاری نماز جمعه، بازگشایی امکانات دینی، مساجد، سالن‌های سینما و تئاتر، برگزاری کنسرت‌ها و شروع مسابقات ورزشی تا کنترل کامل ویروس کویید ۱۹ در کشور مخالف هستند. از سوی دیگر اکثریت افراد پاسخگو با بسته ماندن مدارس و دانشگاه‌ها و کافه و رستوران‌ها و ادامه روند خانه‌نشینی تا مهار این ویروس موافقت.

۳۲٫۳ درصد پاسخگویان به آمار و ارقام دولت در زمینه مبتلایان و فوت‌شدگان کرونا اعتماد ندارند و ۳۱٫۸ درصد افراد پاسخگو به اقدامات دولت در زمینه مدیریت کرونا بی‌اعتمادند.

میانگین نمره پاسخگویان به عملکرد مسئولین در قبال مدیریت کرونا، ۱۲٫۰۸ محاسبه گردید.

از نظر ۳۰٫۸ درصد پاسخگویان ایران موفق‌ترین کشور در مدیریت کرونا در جهان است. در طرف مقابل ۳۹٫۵ درصد پاسخگویان معتقدند آمریکا ناموفق‌ترین کشور در مدیریت کرونا است.

۳۷٫۷ درصد پاسخگویان معتقدند بیش از یک سال کشور درگیر ویروس کویید ۱۹ خواهد بود.

۱- مشخصات پاسخگویان

جدول شماره ۱: مشخصات عمومی پاسخگویان

درصد	فراوانی	مشخصات عمومی	
۴۹,۳	۱۰۴۱	جنس	
		مرد	
۵۰,۷	۱۰۷۱	سن	
		زن	
۱۶,۵	۳۴۸	۱۸-۲۴ سال	
۲۵,۰	۵۲۷	۲۵-۳۴ سال	
۲۴,۱	۵۱۰	۳۵-۴۴ سال	
۱۸,۰	۳۷۹	۴۵-۵۴ سال	
۱۵,۷	۳۳۲	۵۵ سال به بالا	
۰,۸	۱۷	بی پاسخ	
۳۹,۰۴		میانگین	
۴,۵	۹۴	تحصیلات	
		بی سواد	
		ابتدایی	
		راهنمایی	
		متوسطه	
		دیپلم	
		کاردانی	
		کارشناسی	
		کارشناسی ارشد	
		دکتر	
۳,۰	۶۳	بی پاسخ	

موافقت‌شان با اقدامات مدیریتی این بیماری در کشور و ارزیابی عملکرد مسئولین توسط پاسخگویان اختصاص دارد. داده‌های این نظرسنجی با استفاده از پرسشنامه و به صورت تلفنی در ۳ اردیبهشت لغایت ۱۰ خرداد ماه گردآوری شده است. جامعه آماری این نظرسنجی را شهروندان ۱۸ سال و بالاتر ساکن در شهر و روستاهای کشور تشکیل می‌دهد و ۲۱۱۲ نفر به روش تصادفی انتخاب شدند و مورد پرسش قرار گرفتند.

۲- یافته‌های نظرسنجی

۲-۱- مهم‌ترین منبع کسب اخبار کرونا

جدول شماره ۲: توزیع فراوانی پاسخگویان براساس

مهم‌ترین منبع پیگیری اخبار مربوط به کرونا

منابع	فراوانی	درصد فراوانی
رادیو و تلویزیون	۱۴۱۹	۶۷٫۲
شبکه‌های اجتماعی مجازی	۳۹۲	۱۸٫۶
خبرگزاری‌ها و سایت‌های اینترنتی	۶۹	۳٫۳
شبکه‌های ماهواره‌ای	۴۴	۲٫۱
همکاران و آشنایان	۳۰	۱٫۴
روزنامه‌ها	۷	۰٫۳
سایر	۹	۰٫۴
پیگیری نمی‌کنم	۱۲۸	۶٫۱
بی‌پاسخ	۱۳	۰٫۶
جمع کل	۲۱۱۲	۱۰۰٫۰

بنابر یافته‌های این نظرسنجی، اکثریت پاسخگویان (۶۷٫۲ درصد) از طریق رادیو و تلویزیون اخبار مربوط به کرونا را پیگیری کرده‌اند. مهم‌ترین منبع خبری دیگر پاسخگویان بعد از رادیو و تلویزیون شبکه‌های اجتماعی است و ۱۸٫۶ درصد افراد پاسخگو اعلام کرده‌اند از طریق این دسته از رسانه‌های مجازی اطلاعات و اخبار مربوط به کرونا را به دست آورده‌اند. خبرگزاری‌ها و سایت‌های اینترنتی (با فراوانی ۳٫۳ درصد)، شبکه‌های ماهواره‌ای (با فراوانی ۲٫۱ درصد)، همکاران و آشنایان (با فراوانی ۱٫۴ درصد) و روزنامه‌ها (با فراوانی ۰٫۳ درصد) از دیگر منابع خبری پاسخگویان برای کسب اخبار کرونا هستند.

وضعیت فعالیت	شغل	فراوانی	درصد فراوانی
وضعیت فعالیت	شاغل	۱۰۵۴	۵۰٫۰
	خانه دار	۶۹۹	۳۳٫۱
	دانشجو و دانش‌آموز	۱۴۶	۶٫۸
	بازنشسته	۱۲۳	۵٫۸
	بیکار	۷۴	۳٫۵
	سایر	۱۵	۰٫۷
وضعیت مسکن	بی‌پاسخ	۱	۰٫۱
	مالک	۱۴۴۴	۶۸٫۴
	مستاجر	۵۶۷	۲۶٫۹
	سایر	۴۹	۲٫۳
	بی‌پاسخ	۵۲	۲٫۴

جدول شماره ۴: توزیع پاسخگویان بر اساس منابع پیگیری اخبار
مربوط به کرونا به تفکیک متغیرهای زمینه‌ای

محل سکونت		تحصیلات		سن			جنس		متغیرهای زمینه‌ای	منابع
				بیشتر ۱۸-۲۹	۳۰-۴۴	۵۴ سال و بیشتر	زن	مرد		
روستا	شهر	دارای تحصیلات دانشگاهی	بدون تحصیلات دانشگاهی	بیشتر ۱۸-۲۹	۳۰-۴۴	۵۴ سال و بیشتر	زن	مرد		
۷۶,۶	۶۴,۱	۵۵,۶	۸,۶	۷۹,۵	۶۵,۲	۵۵,۰	۷۳,۰	۶۲,۰	رادیو و تلویزیون	
۱۲,۰	۲۱,۳	۲۸,۸	۸,۹	۱,۹	۲۱,۰	۲۷,۷	۱۸,۳	۱۹,۱	شبکه‌های اجتماعی مجازی	
۰,۸	۴,۲	۴,۸	۱,۷	۲,۷	۳,۵	۴,۶	۲,۵	۴,۱	خبرگزاری‌ها و سایت‌های اینترنتی	
۰,۵	۲,۷	۲,۹	۲,۳	۲,۱	۲,۴	۱,۲	۱,۴	۲,۸	شبکه‌های ماهواره‌ای	
۰,۲	۰,۴	۰,۵	۰,۴	۲,۴	۰,۴	۰,۲	۰,۱	۰,۶	سایر	
۰,۸	۱,۷	۲,۱	۰,۸	۲,۱	۱,۵	۲,۱	۰,۸	۲,۰	شبکه‌های ماهواره‌ای	
۰,۳	۰,۵	۰,۷	۰,۶	۲,۴	۰,۵	۰,۲	۰,۴	۰,۶	سایر	
۸,۶	۵,۱	۴,۷	۴,۷	۲,۴	۵,۵	۹,۰	۳,۵	۸,۸	پیگیری نمی‌کنم	
۶۵,۷۲۹		۱۰۵,۳۷۲		۱۲۱,۵۳۱			۵۱,۸۰۱		کای اسکور	
۰,۰۰۰		۰,۰۰۰		۰,۰۰۰			۰,۰۰۰		سطح معناداری	
۰,۱۷۷		۰,۲۲۷		۰,۲۴۱			۰,۱۵۷		ضریب	

بر اساس نتایج جدول فوق هر دو گروه مردان و زنان بیشتر از طریق رادیو و تلویزیون اخبار مربوط به کرونا را پیگیری کرده‌اند، اما میزان مراجعه زنان به اخبار صداوسیما بیشتر از مردان است. در بین گروه‌های سنی نیز، افراد بالای ۴۵ سال نسبت به دیگر گروه‌های سنی برای کسب اخبار کرونا بیشتر به رادیو و تلویزیون مراجعه کرده‌اند و با کاهش سن پاسخگویان، میزان استفاده از این رسانه‌ها هم کاهش می‌یابد. همچنین پاسخگویان بدون تحصیلات دانشگاهی در مقایسه با افرادی که تحصیلات دانشگاهی دارند بیشتر به صداوسیما برای کسب اخبار رجوع کرده‌اند.

جدول شماره ۳: نظر پاسخگویان در خصوص منابع پیگیری اخبار
مربوط به کرونا (افراد ساکن در شهرها)

منابع خبری	درصد فراوانی خرداد ۱۳۹۹	درصد فراوانی فروردین ۱۳۹۹
رادیو و تلویزیون	۶۳,۶	۶۸,۳
شبکه‌های اجتماعی مجازی	۲۱,۲	۲,۳
خبرگزاری‌ها و سایت‌های اینترنتی	۴,۲	۲,۹
شبکه‌های ماهواره‌ای	۲,۷	۱,۸
همکاران و آشنایان	۱,۷	۰,۸
روزنامه‌ها	۰,۴	۰,۱
سایر	۰,۵	۰,۷
پیگیری نمی‌کنم	۵,۱	۴,۵
بی‌پاسخ	۰,۶	۰,۶
جمع کل	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰

در مقایسه موج اول این نظرسنجی با موج اخیر مشاهده می‌شود که هرچند صداوسیما همچنان به عنوان اصلی‌ترین منبع کسب اخبار شهروندان ایرانی است اما میزان مخاطبان صدا و سیما برای پیگیری اخبار مربوط به کرونا کاهش یافته است. از سوی دیگر گرایش شهروندان به دیگر منابع خبری افزایش اندکی داشته است.

۱. در این جدول نتایج پاسخگویان ساکن در شهرها نظرسنجی فعلی با نظرسنجی انجام شده در فروردین ۱۳۹۹ با جامعه آماری مراکز استان‌ها مقایسه شده است.

تعداد و آمار مبتلایان و متوفیان در کشور و با اختلاف اندکی آموزش‌ها و توصیه‌های بهداشتی برای جلوگیری از ابتلا به کرونا بیشتر از سایر موضوعات مرتبط با کرونا برای پاسخگویان جالب بوده است. پس از این دو موضوع به ترتیب اخبار مربوط به داروها، واکسن و پیشرفت‌های پزشکی مرتبط با کرونا، اخبار گسترش و شیوع بیماری در کشورهای دیگر، اطلاعات مربوط به منشا و علت بیماری کرونا، تصمیمات و برنامه‌های دولت برای مواجهه با کرونا، تحلیل‌های کارشناسان اقتصادی، اجتماعی و سیاسی درباره کرونا و مطالب سرگرم کننده برای پر کردن اوقات فراغت از دیگر مطالب جالب و مورد توجه پاسخگویان است. نکته جالب این یافته‌ها، عدم جذابیت تصمیمات و برنامه‌های کرونایی دولت برای پاسخگویان است. تنها حدود ۱۰ درصد گفته‌اند پیگیر چنین اخباری بوده‌اند.

۳-۲- رضایت از سرعت اینترنت

جدول شماره ۶: توزیع فراوانی پاسخگویان بر اساس میزان رضایت از سرعت اینترنت

میزان رضایت	فراوانی	درصد فراوانی
خیلی زیاد	۸۴	۴٫۰
زیاد	۲۲۳	۱۰٫۵
تاحدی	۵۰۵	۲۳٫۹
کم	۲۱۰	۱۰٫۰
خیلی کم	۶۱۲	۲۹٫۰
استفاده نمی‌کنم	۴۶۹	۲۲٫۲
بی‌پاسخ	۹	۰٫۴
جمع کل	۲۱۱۲	۱۰۰٫۰

بر اساس نتایج جدول فوق ۳۹ درصد پاسخگویان از سرعت اینترنت در ایران رضایت ندارند. از سوی دیگر ۱۴٫۵ درصد افراد پاسخگو

از سوی دیگر مردان نسبت به زنان بیشتر از شبکه‌های اجتماعی پیگیر اخبار کرونا بوده‌اند. در بین گروه‌های سنی نیز جوانان بیشتر از شبکه‌های اجتماعی برای کسب خبرهای کرونایی استفاده کرده‌اند و با افزایش سن میزان مراجعه به این منابع مجازی کاهش می‌یابد. همچنین پاسخگویانی که تحصیلات دانشگاهی دارند نسبت به پاسخگویان بدون تحصیلات دانشگاهی بیشتر از شبکه‌های اجتماعی برای کسب اخبار مربوط به کرونا بهره برده‌اند.

۲-۲- عناوین خبری کرونایی مورد علاقه پاسخگویان

جدول شماره ۲: توزیع فراوانی پاسخگویان بر اساس مهم‌ترین منبع پیگیری اخبار مربوط به کرونا^۱

عناوین خبری	فراوانی	درصد فراوانی
تعداد و آمار مبتلایان و متوفیان در کشور	۱۰۷۲	۵۰٫۸
آموزش‌ها و توصیه‌های بهداشتی برای جلوگیری از ابتلا به کرونا	۱۰۱۴	۴۸٫۰
اخبار مربوط به داروها، واکسن و پیشرفت‌های پزشکی مرتبط با کرونا	۶۵۹	۳۱٫۲
اخبار گسترش و شیوع بیماری در کشورهای دیگر	۲۸۶	۱۳٫۵
اطلاعات مربوط به منشا و علت بیماری کرونا	۲۳۷	۱۱٫۲
تصمیمات و برنامه‌های دولت برای مواجهه با کرونا	۲۱۳	۱۰٫۱
تحلیل‌های کارشناسان اقتصادی، اجتماعی و سیاسی درباره کرونا	۱۸۴	۸٫۷
مطالب سرگرم کننده برای پر کردن اوقات فراغت	۷۳	۳٫۴
سایر	۷۱	۳٫۴

در سوالی از پاسخگویان این طرح نظرسنجی پرسیده شد: «در مورد کرونا بیشتر چه نوع مطالبی برای شما جالب‌تر است و آنها را دنبال می‌کنید؟»:

۲. به دلیل اینکه پاسخگو چند گزینه را می‌توانست انتخاب کند جمع کل بیش از ۱۰۰ درصد است.

۱۱٫۴ درصد پاسخگویان اعلام کرده‌اند که میزان تماشای گفت‌وگوهای چهره‌های محبوب در لایوهای اینستاگرام نسبت به قبل از ظهور کرونا افزایش یافته است. این در حالی است که ۶٫۶ درصد افراد گفته‌اند که این قبیل گفت‌وگوهای اینستاگرامی را نسبت به قبل کمتر تماشا کرده‌اند. ۱۳٫۱ درصد افراد نیز بیان داشته‌اند که تغییری در میزان مصرف‌شان در این زمینه اتفاق نیافتاده است. ۶۷٫۸ درصد پاسخگویان نیز گفت‌وگوهای زنده اینستاگرامی چهره‌های شاخص را تماشا نمی‌کنند.

جدول شماره ۸: تماشای گفت‌وگوهای افراد محبوب در لایوهای اینستاگرام
به تفکیک متغیرهای زمینه‌ای

محل سکونت		تحصیلات		سن			جنس		متغیرهای زمینه‌ای
روستا	شهر	دارای تحصیلات دانشگاهی	بدون تحصیلات دانشگاهی	۵۴-سال و بیشتر	۲۰-۴۴	۱۸-۲۹	زن	مرد	
۷٫۳	۶٫۴	۵٫۴	۷٫۱	۴٫۳	۸٫۶	۶٫۷	۵٫۶	۷٫۷	کمتر شده است
۱۱٫۰	۱۴٫۱	۱۸٫۱	۱۰٫۹	۹٫۱	۱۳٫۹	۱۷٫۳	۱۴٫۳	۱۲٫۱	فرقی نکرده است
۹٫۸	۱۲٫۲	۱۴٫۷	۹٫۹	۶٫۸	۱۰٫۸	۱۸٫۴	۱۱٫۱	۱۲٫۰	بیشتر شده است
۷۲٫۰	۶۷٫۳	۶۱٫۸	۷۲٫۱	۷۹٫۹	۶۶٫۷	۵۷٫۵	۶۹٫۰	۶۸٫۲	استفاده نمی‌کنم
۷٫۱۰۵		۳۶۹۱۸		۸۸٫۲۸۹			۵٫۶۸۲		کای اسکوتر
۰٫۰۶۹		۰٫۰۰۰		۰٫۰۰۰			۰٫۱۲۸		معناداری
۰٫۰۵۸		۰٫۱۳۵		۰٫۱۴۶			۰٫۰۵۲		ضریب

جوانان در قیاس با سایر گروه‌های سنی بیشتر اعلام کرده‌اند لایوهای چهره‌های معروف محبوب‌شان در اینستاگرام را نسبت به قبل از ظهور کرونا بیشتر دیده‌اند. همچنین پاسخگویان دارای تحصیلات دانشگاهی

از سرعت اینترنت راضی هستند. ۲۳٫۹ درصد افراد نیز تاحدودی از سرعت اینترنت رضایت دارند. ۲۲٫۲ درصد افراد پاسخگو نیز اعلام کرده‌اند از اینترنت استفاده نمی‌کنند.

۲-۴- تغییرات مصرف مجازی ایرانیان

در ادامه از پاسخگویان درباره تغییر در میزان استفاده‌شان از برخی مقولات موجود در فضای مجازی در شرایطی که جامعه درگیر ویروس کووید ۱۹ است سوال پرسیده شد. این مقولات عبارتند از: تماشای گفت‌وگوهای اینستاگرامی، تماشای آنلاین فیلم از سایت‌های داخلی، خرید یا دانلود کتاب الکترونیک و گوش دادن به کتاب‌گویی، تماشای آنلاین سخنرانی‌های مذهبی، مداحی و روضه‌خوانی، شرکت در کلاس‌های مهارت‌آموزی و سفارش و خرید اینترنتی.

۲-۴-۱- تماشای گفت‌وگوهای افراد محبوب در لایوهای اینستاگرام

جدول شماره ۷: توزیع پاسخگویان در خصوص تماشای گفت‌وگوهای افراد محبوب در لایوهای اینستاگرام

تغییرات	فراوانی	درصد فراوانی
کمتر شده است	۱۳۹	۶٫۶
فرقی نکرده است	۲۷۶	۱۳٫۱
بیشتر شده است	۲۴۱	۱۱٫۴
استفاده نمی‌کنم	۱۴۳۲	۶۷٫۸
بی‌پاسخ	۲۴	۱٫۱
جمع کل	۲۱۱۲	۱۰۰٫۰

جدول شماره ۱۰: تماشای آنلاین فیلم از سایت‌های داخلی به تفکیک متغیرهای زمینه‌ای

محل سکونت		تحصیلات		سن			جنس		تماشای آنلاین فیلم
روستا	شهر	دارای تحصیلات دانشگاهی	بدون تحصیلات دانشگاهی	۵۴ سال و بیشتر	۳۰-۴۴	۱۸-۲۹	زن	مرد	
۳,۴	۴,۰	۴,۴	۳,۷	۲,۱	۵,۲	۳,۹	۲,۸	۵,۰	کمتر شده است
۴,۹	۸,۰	۹,۸	۵,۸	۳,۵	۹,۸	۷,۸	۷,۶	۶,۷	فرقی نکرده است
۱۱,۶	۱۷,۵	۲۳,۹	۱۱,۱	۸,۹	۱۴,۹	۲۶,۰	۱۵,۸	۱۶,۰	بیشتر شده است
۸,۰۱	۷,۴	۶۱,۷	۷۹,۳	۸۵,۵	۷,۱	۶۲,۴	۷۳,۹	۷۲,۳	استفاده نمی‌کنم
۲۱,۴۵۸		۸,۰۶۶۴		۱۱۴,۸۳۵			۷,۲۶۳		کای اسکوتر
۰,۰۰۰		۰,۰۰۰		۰,۰۰۰			۰,۰۶۴		معناداری
۰,۱۰۱		۰,۱۹۸		۰,۱۶۵			۰,۰۵۹		ضریب

جوانان در مقایسه با سایر گروه‌های سنی بیشتر اعلام کرده‌اند در شرایط کنونی بیشتر از طریق سایت‌های داخلی به صورت آنلاین فیلم دیده‌اند. پاسخگویان دارای تحصیلات دانشگاهی هم نسبت به افرادی که تحصیلات دانشگاهی ندارند بیشتر از طریق سایت‌های داخلی به صورت آنلاین فیلم تماشا کرده‌اند. همچنین پاسخگویان ساکن شهرها نیز در قیاس با افراد ساکن روستاهای کشور بیشتر اعلام کرده‌اند مراجعه‌شان به این قبیل سایت‌ها برای تماشای آنلاین فیلم افزایش یافته است. در نهایت نظر زنان و مردان پاسخگو در این زمینه شبیه به یکدیگر است و تفاوت معناداری با یکدیگر ندارند.

نسبت به افرادی که تحصیلات دانشگاهی ندارند نیز بیشتر گفت‌وگوهای زنده اینستاگرامی چهره‌های محبوب را تماشا کرده‌اند. بین متغیر جنس با تماشای لایوهای شبکه اجتماعی اینستاگرام تفاوت معناداری مشاهده نشد.

۲-۴-۲- تماشای آنلاین فیلم

جدول شماره ۹: توزیع پاسخگویان در خصوص تماشای آنلاین فیلم از سایت‌های داخلی

تغییرات	فراوانی	درصد فراوانی
کمتر شده است	۸۱	۳,۸
فرقی نکرده است	۱۵۱	۷,۲
بیشتر شده است	۳۳۵	۱۵,۹
استفاده نمی‌کنم	۱۵۴۳	۷۳,۰
بی‌پاسخ	۲	۰,۱
جمع کل	۲۱۱۲	۱۰۰,۰

۱۵,۹ درصد پاسخگویان نسبت به قبل از ظهور کرونا بیشتر از طریق سایت‌های داخلی مثل آپارات، نماوا و فیلمو به صورت آنلاین فیلم تماشا کرده‌اند. از سوی دیگر ۳,۸ درصد افراد اعلام کرده‌اند از طریق سایت‌های مذکور در این شرایط کمتر فیلم به صورت آنلاین دیده‌اند. ۷,۲ درصد افراد پاسخگو نیز گفته‌اند تغییری در میزان تماشای آنلاین فیلم در دوران کرونا برایشان ایجاد نشده است. ۷۳,۰ درصد پاسخگویان نیز از سایت‌های داخلی که امکان آنلاین تماشای فیلم را فراهم می‌کند، استفاده نمی‌کنند.

۳-۴-۲- مصرف کتاب الکترونیک یا گویا

جدول شماره ۱۱: توزیع پاسخگویان در خصوص خرید یا دانلود کتاب الکترونیک و گوش دادن به کتاب گویا

تغییرات	فراوانی	درصد فراوانی
کمتر شده است	۵۰	۲,۳
فرقی نکرده است	۱۲۱	۵,۷
بیشتر شده است	۱۹۸	۹,۴
استفاده نمی‌کنم	۱۷۴۰	۸۲,۴
بی‌پاسخ	۳	۰,۱
جمع کل	۲۱۱۲	۱۰۰,۰

۹,۴ درصد پاسخگویان در شرایط کنونی بیشتر از قبل کتاب الکترونیک یا گویا مصرف می‌کنند اما ۲,۳ درصد افراد اعلام کرده‌اند نسبت به قبل از ظهور کرونا کمتر کتاب الکترونیک تهیه کرده‌اند یا به کتاب گویا گوش داده‌اند. ۵,۷ درصد افراد نیز گفته‌اند تغییری در میزان استفاده از این قبیل کتاب‌ها در شرایط کنونی نداشته‌اند. ۸۲,۴ درصد پاسخگویان نیز در کل از کتاب‌های الکترونیک یا گویا استفاده نمی‌کنند.

جدول شماره ۱۲: خرید یا دانلود کتاب الکترونیک و گوش دادن به کتاب گویا به تفکیک متغیرهای زمینه‌ای پاسخگویان

محل سکونت		تحصیلات		سن			جنس		متغیرهای زمینه‌ای خرید یا دانلود کتاب
روستا	شهر	دارای تحصیلات دانشگاهی	بدون تحصیلات دانشگاهی	۵۴ سال و بیشتر	۴۰-۴۴	۱۸-۲۹	زن	مرد	
۱,۳	۲,۸	۳,۱	۱,۸	۱,۸	۳,۱	۱,۸	۱,۸	۲,۹	کمتر شده است
۳,۴	۶,۷	۹,۴	۳,۹	۲,۸	۶,۱	۹,۰	۵,۹	۵,۷	فرقی نکرده است
۴,۴	۱۱,۴	۱۸,۳	۴,۴	۵,۲	۱۰,۸	۱۲,۳	۹,۸	۹,۰	بیشتر شده است
۹,۰۹	۷۹,۲	۶۹,۱	۸۹,۹	۹,۰۲	۸,۰۰	۷۶,۹	۸۲,۵	۸۲,۵	استفاده نمی‌کنم
۴۰,۹۵۴		۱۴۹,۴۲۱		۵۳,۲۸۶			۳,۲۶۱		کای اسکوتر
۰,۰۰۰۰		۰,۰۰۰		۰,۰۰۰			۰,۳۵۳		معناداری
۰,۱۳۹		۰,۲۷۰		۰,۱۱۳			۰,۰۳۹		ضریب

جوانان نسبت به دیگر گروه‌های سنی در شرایط وجود کرونا بیشتر از قبل کتاب الکترونیک یا گویا استفاده کرده‌اند. افراد دارای تحصیلات دانشگاهی نیز در قیاس با پاسخگویانی که تحصیلات دانشگاهی ندارند بیشتر از قبل از ظهور کرونا کتاب الکترونیک یا گویا خرید کرده و یا به کتاب گویا گوش داده‌اند. میزان مصرف کتاب الکترونیک یا گویا پاسخگویان شهری نسبت به روستایی نیز در دوران کنونی افزایش یافته است. زنان و مردان نظر متفاوتی در این زمینه با یکدیگر نداشته‌اند به گونه‌ای که ۹ درصد مردان و ۹,۸ درصد زنان اعلام کرده‌اند پس از شیوع کرونا از این نوع کتاب‌ها بیشتر بهره‌برده‌اند.

**جدول شماره ۱۴: تماشای آنلاین سخنرانی‌های مذهبی، مداحی
و روضه خوانی به تفکیک متغیرهای زمینه‌ای پاسخگویان**

محل سکونت	تحصیلات		سن			جنس		متغیرهای زمینه‌ای فعالیت‌های مذهبی	
	روستا	شهر	دارای تحصیلات دانشگاهی	بدون تحصیلات دانشگاهی	۵۴ سال و بیشتر	۴۰-۴۴	۱۸-۲۹		زن
۱,۵	۲,۷	۲,۲	۲,۴	۱,۵	۳,۶	۱,۶	۲,۲	۲,۵	کمتر شده است
۶,۲	۷,۵	۱۰,۵	۵,۶	۵,۲	۶,۷	۱۰,۴	۷,۵	۶,۸	فرقی نکرده است
۹,۴	۹,۶	۱۲,۶	۸,۲	۶,۹	۱۰,۷	۱۱,۳	۸,۷	۱۰,۴	بیشتر شده است
۸۲,۸	۸۰,۱	۷۴,۷	۸۳,۸	۸۶,۳	۷۹,۱	۷۶,۷	۸۱,۶	۸۰,۳	استفاده نمی‌کنم
۳,۹۳۹		۲۹,۸۹۸		۳۳,۵۸۹			۲,۱۷۲		کای اسکوتر
۰,۲۶۸		۰,۰۰۰		۰,۰۰۰			۰,۵۳۸		معناداری
۰,۰۴۳		۰,۱۲۱		۰,۰۸۹			۰,۰۳۲		ضریب

جوانان در قیاس با دیگر گروه‌های سنی بیشتر از قبل سخنرانی‌های مذهبی، مداحی و روضه خوانی را به صورت آنلاین تماشا کرده‌اند. افراد دارای تحصیلات دانشگاهی نیز نسبت به پاسخگویانی که تحصیلات دانشگاهی ندارند بیشتر از قبل به صورت مجازی سخنرانی‌های مذهبی، مداحی و روضه خوان را پیگیری کرده‌اند. بین متغیرهای جنس و محل سکونت با تماشای این دسته از برنامه‌های مذهبی تفاوت معناداری مشاهده نشد.

۴-۲- تماشاى آنلاین سخنرانی‌های مذهبی، مداحی و روضه خوانی

جدول شماره ۱۳: توزیع پاسخگویان در خصوص تماشای آنلاین سخنرانی‌های مذهبی، مداحی و روضه خوانی

تغییرات	فراوانی	درصد فراوانی
کمتر شده است	۵۰	۲,۴
فرقی نکرده است	۱۵۱	۷,۲
بیشتر شده است	۲۰۲	۹,۵
استفاده نمی‌کنم	۱۷۰۷	۸۰,۸
بی‌پاسخ	۳	۰,۱
جمع کل	۲۱۱۲	۱۰۰,۰

۹,۵ درصد پاسخگویان بیشتر از قبل پیگیر برنامه‌های آنلاین مذهبی اعم از سخنرانی و مداحی بوده‌اند، این در حالی است که ۲,۴ درصد افراد پاسخگو کمتر از قبل این قبیل موارد را تماشا کرده‌اند. ۷,۲ درصد پاسخگویان اعلام کرده‌اند تغییری در میزان تماشای آنلاین سخنرانی‌های مذهبی، مداحی و روضه خوانی نسبت به قبل از ظهور کرونا برایشان اتفاق نیافتاده است. ۸۰,۸ درصد پاسخگویان نیز به صورت کلی از این قبیل برنامه‌ها استفاده نمی‌کنند.

جدول شماره ۱۶: شرکت در کلاس‌های مهارت‌آموزی به تفکیک متغیرهای زمینه‌ای پاسخگویان

محل سکونت		تحصیلات		سن			جنس		متغیرهای زمینه‌ای شرکت در کلاس‌های مهارت‌آموزی
روستا	شهر	دارای تحصیلات دانشگاهی	بدون تحصیلات دانشگاهی	۵۴ سال و بیشتر	۴۰-۴۴	۱۸-۲۹	زن	مرد	
۱,۵	۲,۴	۲,۷	۱,۹	۲,۰	۲,۷	۱,۶	۱,۸	۲,۵	کمتر شده است
۲,۷	۴,۸	۶,۴	۳,۱	۳,۱	۵,۳	۴,۲	۳,۹	۴,۵	فرقی نکرده است
۴,۴	۱۰,۸	۱۵,۶	۵,۵	۴,۸	۹,۸	۱۲,۹	۹,۸	۸,۳	بیشتر شده است
۹۱,۴	۸۲,۰	۷۵,۳	۸۹,۴	۹۰,۱	۸۲,۲	۸۱,۳	۸۴,۵	۸۴,۷	استفاده نمی‌کنم
۳,۱۷۱		۷۶,۵۴۷		۰,۰۵۶			۳,۱۳۰		کای اسکوتر
۰,۰۰۰		۰,۰۰۰		۰,۰۰۰			۰,۳۷۲		معناداری
۰,۱۲۰		۰,۱۹۳		۰,۰۹۰			۰,۰۳۹		ضریب

جوانان در قیاس با سایر گروه‌های سنی در شرایط کنونی بیشتر از قبل در کلاس‌های مهارت‌آموزی مجازی شرکت کرده‌اند. پاسخگویان دارای تحصیلات دانشگاهی هم نسبت به افرادی که تحصیلات دانشگاهی ندارند بیشتر در این قبیل کلاس‌ها حاضر شده‌اند. در نهایت افراد ساکن شهرها در مقایسه با ساکنین روستاها بیشتر در کلاس‌های مهارت‌آموزی مجازی مشارکت کرده‌اند. بین متغیر جنس و شرکت در کلاس‌های مهارت‌آموزی ارتباط معناداری مشاهده نشد.

۵-۴-۲- کلاس‌های مهارت‌آموزی مجازی

جدول شماره ۱۵: توزیع پاسخگویان در خصوص شرکت در کلاس‌های مهارت‌آموزی

تغییرات	فراوانی	درصد فراوانی
کمتر شده است	۴۵	۲,۱
فرقی نکرده است	۸۹	۴,۲
بیشتر شده است	۱۹۰	۹,۰
استفاده نمی‌کنم	۱۷۸۵	۸۴,۵
بی‌پاسخ	۲	۰,۱
جمع کل	۲۱۱۲	۱۰۰,۰

۹ درصد پاسخگویان در شرایط کنونی بیشتر از قبل در کلاس‌های مهارت‌آموزی مجازی از قبیل دوره‌های هنری یا ورزشی شرکت کرده‌اند اما ۲,۱ درصد افراد اعلام کرده‌اند میزان حضور در این قبیل کلاس‌ها نسبت به قبل از ظهور کرونا کاهش یافته است. ۴,۲ درصد پاسخگویان نیز گفته‌اند میزان حضورشان در کلاس‌های مهارت‌آموزی مجازی در شرایط کنونی فرقی نکرده است. ۸۴,۵ درصد پاسخگویان نیز از کلاس‌های مهارت‌آموزی آنلاین به صورت کلی استفاده نمی‌کنند.

جدول شماره ۱۸: سفارش و خرید اینترنتی به تفکیک متغیرهای زمینه‌ای پاسخگویان

محل سکونت	تحصیلات		سن			جنس		متغیرهای زمینه‌ای سفارش و خرید اینترنتی	
	شهر	روستا	دارای تحصیلات دانشگاهی	بدون تحصیلات دانشگاهی	۵۴ سال و بیشتر	۳۰-۴۴	۱۸-۲۹		زن
۱,۳	۴,۵	۴,۴	۳,۲	۲,۸	۳,۹	۴,۲	۲,۵	۴,۷	کمتر شده است
۵,۲	۱۰,۸	۱۴,۲	۶,۵	۵,۶	۱۰,۸	۱۱,۵	۸,۸	۹,۷	فرقی نکرده است
۱۱,۳	۲۶,۱	۳۶,۴	۱۳,۵	۱۴,۸	۲۳,۱	۲۸,۷	۲۲,۱	۲۱,۸	بیشتر شده است
۸۲,۲	۵۸,۶	۴۵,۰	۷۶,۷	۷۶,۸	۶۲,۲	۵۵,۶	۶۶,۶	۶۳,۸	استفاده نمی‌کنم
۱۰۵,۸۷۷۷		۲۱۶,۷۴۱		۰,۱۵۳			۸,۱۵۷		کای اسکوتر
۰,۰۰۰۰		۰,۰۰۰		۰,۰۰۰			۰,۰۴۳		معناداری
۰,۲۲۴		۰,۳۲۶		۰,۱۲۹			۰,۰۶۲		ضریب

جووانان در قیاس با سایر گروه‌های سنی پس از ظهور کرونا بیشتر از قبل خرید اینترنتی کرده‌اند. میزان خرید یا سفارش اینترنتی پاسخگویان دارای تحصیلات دانشگاهی هم نسبت به افرادی که تحصیلات دانشگاهی ندارند بیشتر افزایش یافته است. ساکنین شهرها نیز در مقایسه با ساکنین روستاها بیشتر در شرایط کنونی خرید اینترنتی کرده‌اند. در نهایت خرید اینترنتی زنان و مردان بعد از کرونا حدوداً به یک میزان افزایش یافته است.

۶-۴-۲- سفارش و خرید اینترنتی

جدول شماره ۱۷: توزیع پاسخگویان در خصوص سفارش و خرید اینترنتی

تغییرات	فراوانی	درصد فراوانی
کمتر شده است	۷۶	۳,۶
فرقی نکرده است	۱۹۵	۹,۲
بیشتر شده است	۴۶۱	۲۱,۸
استفاده نمی‌کنم	۱۳۷۵	۶۵,۱
بی‌پاسخ	۴	۰,۲
جمع کل	۲۱۱۲	۱۰۰,۰

۲۱,۸ درصد پاسخگویان گفته‌اند پس از ظهور کرونا بیشتر خرید اینترنتی کرده‌اند. این در حالی است که ۳,۶ درصد پاسخگویان نسبت به قبل کمتر سفارش یا خرید اینترنتی انجام داده‌اند. ۹,۲ درصد افراد پاسخگو نیز تغییری در میزان استفاده از امکان خرید اینترنتی نسبت به قبل نداشته‌اند. ۶۵,۱ درصد افراد پاسخگو نیز به صورت کلی سفارش یا خرید اینترنتی نمی‌کنند.

جدول شماره ۲۰: مصرف مجازی به تفکیک متغیرهای زمینه‌ای پاسخگویان

محل سکونت	تحصیلات		سن			جنس		متغیرهای زمینه‌ای فعالیت			
	معنی داری	کای اسکور	معنی داری	کای اسکور	۵۴ سال و بیشتر	۱۸-۲۹	معنی داری		کای اسکور	مرد	زن
معنی داری	۱۷/۶۱۰	۳/۵	معنی داری	۳۹/۶۷۱	۳/۱	۱۲/۴	معنی داری	۲/۰۸۳	۶/۶	۸/۲	تماشای کنسرت یا تئاتر مجازی
کای اسکور	۳/۵	۸/۸	معنی داری	۳۹/۶۷۱	۳/۱	۱۲/۴	معنی داری	۲/۰۸۳	۶/۶	۸/۲	تماشای کنسرت یا تئاتر مجازی
روستا	۳/۵	۸/۸	معنی داری	۳۹/۶۷۱	۳/۱	۱۲/۴	معنی داری	۲/۰۸۳	۶/۶	۸/۲	تماشای کنسرت یا تئاتر مجازی
شهر	۳/۵	۸/۸	معنی داری	۳۹/۶۷۱	۳/۱	۱۲/۴	معنی داری	۲/۰۸۳	۶/۶	۸/۲	تماشای کنسرت یا تئاتر مجازی
معنی داری	۳/۵	۸/۸	معنی داری	۳۹/۶۷۱	۳/۱	۱۲/۴	معنی داری	۲/۰۸۳	۶/۶	۸/۲	تماشای کنسرت یا تئاتر مجازی
کای اسکور	۳/۵	۸/۸	معنی داری	۳۹/۶۷۱	۳/۱	۱۲/۴	معنی داری	۲/۰۸۳	۶/۶	۸/۲	تماشای کنسرت یا تئاتر مجازی
دارای تحصیلات دانشگاهی	۳/۵	۸/۸	معنی داری	۳۹/۶۷۱	۳/۱	۱۲/۴	معنی داری	۲/۰۸۳	۶/۶	۸/۲	تماشای کنسرت یا تئاتر مجازی
بدون تحصیلات دانشگاهی	۳/۵	۸/۸	معنی داری	۳۹/۶۷۱	۳/۱	۱۲/۴	معنی داری	۲/۰۸۳	۶/۶	۸/۲	تماشای کنسرت یا تئاتر مجازی
معنی داری	۳/۵	۸/۸	معنی داری	۳۹/۶۷۱	۳/۱	۱۲/۴	معنی داری	۲/۰۸۳	۶/۶	۸/۲	تماشای کنسرت یا تئاتر مجازی
کای اسکور	۳/۵	۸/۸	معنی داری	۳۹/۶۷۱	۳/۱	۱۲/۴	معنی داری	۲/۰۸۳	۶/۶	۸/۲	تماشای کنسرت یا تئاتر مجازی
۳۰-۴۴	۳/۵	۸/۸	معنی داری	۳۹/۶۷۱	۳/۱	۱۲/۴	معنی داری	۲/۰۸۳	۶/۶	۸/۲	تماشای کنسرت یا تئاتر مجازی
۱۸-۲۹	۳/۵	۸/۸	معنی داری	۳۹/۶۷۱	۳/۱	۱۲/۴	معنی داری	۲/۰۸۳	۶/۶	۸/۲	تماشای کنسرت یا تئاتر مجازی
معنی داری	۳/۵	۸/۸	معنی داری	۳۹/۶۷۱	۳/۱	۱۲/۴	معنی داری	۲/۰۸۳	۶/۶	۸/۲	تماشای کنسرت یا تئاتر مجازی
کای اسکور	۳/۵	۸/۸	معنی داری	۳۹/۶۷۱	۳/۱	۱۲/۴	معنی داری	۲/۰۸۳	۶/۶	۸/۲	تماشای کنسرت یا تئاتر مجازی
مرد	۳/۵	۸/۸	معنی داری	۳۹/۶۷۱	۳/۱	۱۲/۴	معنی داری	۲/۰۸۳	۶/۶	۸/۲	تماشای کنسرت یا تئاتر مجازی
زن	۳/۵	۸/۸	معنی داری	۳۹/۶۷۱	۳/۱	۱۲/۴	معنی داری	۲/۰۸۳	۶/۶	۸/۲	تماشای کنسرت یا تئاتر مجازی
معنی داری	۳/۵	۸/۸	معنی داری	۳۹/۶۷۱	۳/۱	۱۲/۴	معنی داری	۲/۰۸۳	۶/۶	۸/۲	تماشای کنسرت یا تئاتر مجازی
کای اسکور	۳/۵	۸/۸	معنی داری	۳۹/۶۷۱	۳/۱	۱۲/۴	معنی داری	۲/۰۸۳	۶/۶	۸/۲	تماشای کنسرت یا تئاتر مجازی
استفاده از شبکه‌های اجتماعی برای مهمانی آنلاین گفت‌وگو با دوستان و اقوام، مراسم ختم دوستان و اقوام	۳/۵	۸/۸	معنی داری	۳۹/۶۷۱	۳/۱	۱۲/۴	معنی داری	۲/۰۸۳	۶/۶	۸/۲	تماشای کنسرت یا تئاتر مجازی
دورکاری و برگزاری جلسات کاری آنلاین	۳/۵	۸/۸	معنی داری	۳۹/۶۷۱	۳/۱	۱۲/۴	معنی داری	۲/۰۸۳	۶/۶	۸/۲	تماشای کنسرت یا تئاتر مجازی
شرکت کردن یکی از اعضای خانواده در کلاس‌های مجازی مدرسه یا دانشگاه	۳/۵	۸/۸	معنی داری	۳۹/۶۷۱	۳/۱	۱۲/۴	معنی داری	۲/۰۸۳	۶/۶	۸/۲	تماشای کنسرت یا تئاتر مجازی

جوانان در قیاس با سایر گروه‌های سنی در شرایط کنونی بیشتر کنسرت یا تئاتر مجازی دیده‌اند. پاسخگویان دارای تحصیلات دانشگاهی هم نسبت به افرادی که تحصیلات دانشگاهی ندارند بیشتر به تماشای کنسرت یا تئاتر مجازی نشسته‌اند. در نهایت افراد ساکن شهرها در مقایسه با ساکنین روستاها بیشتر کنسرت یا تئاتر مجازی تماشا کرده‌اند.

۲-۵- تجربه‌های جدید مجازی

در ادامه از پاسخگویان خواسته شد تا اعلام کنند از برخی مصارف مجازی‌ای که در دوران کرونا رایج شده است استفاده کرده‌اند یا خیر. این موارد عبارتند از: کنسرت یا تئاتر مجازی، استفاده از شبکه‌های اجتماعی برای ارتباطات خانوادگی، دورکاری و برگزاری جلسات کاری آنلاین و شرکت در کلاس‌های تحصیلی مجازی.

جدول شماره ۱۹: توزیع فراوانی پاسخگویان براساس مصرف مجازی

فعالیت‌ها	بله	خیر	بی‌پاسخ
تماشای کنسرت یا تئاتر مجازی	۷,۳	۹۲,۱	۰,۶
استفاده از شبکه‌های اجتماعی برای مهمانی آنلاین (دورهمی یا جشن تولد)، گفت‌وگو با دوستان و اقوام، مراسم ختم دوستان و اقوام	۴۲,۵	۵۷,۱	۰,۵
دورکاری و برگزاری جلسات کاری آنلاین	۱۳,۸	۸۵,۵	۰,۶
شرکت کردن یکی از اعضای خانواده در کلاس‌های مجازی مدرسه یا دانشگاه	۵۳,۴	۴۶,۱	۰,۵

بر اساس یافته‌های جدول فوق ۷,۳ درصد پاسخگویان اعلام کرده‌اند در مدت شیوع کرونا کنسرت یا تئاتر آنلاین دیده‌اند. ۴۲,۵ درصد افراد پاسخگو نیز از شبکه‌های اجتماعی برای مهمانی آنلاین (دورهمی یا جشن تولد)، گفت‌وگو با دوستان و اقوام و یا مراسم ختم دوستان و اقوام در شرایط ظهور کرونا استفاده کرده‌اند. ۱۳,۸ درصد پاسخگویان نیز تجربه دورکاری یا برگزاری جلسات کاری آنلاین را در مدت شیوع کرونا داشته‌اند. در نهایت ۵۳,۴ درصد افراد اعلام کرده‌اند از زمان شیوع کرونا تاکنون یکی از اعضای خانواده‌شان در کلاس‌های مجازی مدرسه یا دانشگاه شرکت کرده است.

۶-۲- مشکلات ناشی از کرونا

جدول شماره ۲۱: توزیع فراوانی پاسخگویان بر اساس مسائل
و مشکلات پیش آمده در روزهای کرونایی^۳

درصد فراوانی	فراوانی	مسائل و مشکلات
۵۸٫۱	۱۲۲۷	ترس و نگرانی از بیماری
۵۶٫۹	۱۲۰۱	کاهش درآمد
۴۲٫۱	۸۸۹	مشکل در پرداخت قسط
۴۰٫۵	۸۵۵	وسواسی شدن
۲۴٫۰	۵۰۸	از دست دادن شغل
۲۵٫۲	۵۳۳	افسردگی
۲۷٫۱	۵۷۲	تاخیر در پرداخت اجاره خانه یا مغازه
۱۸٫۷	۳۹۵	دعوا و اختلاف بین اعضای خانواده

بر اساس یافته‌های به دست آمده از جدول بالا، ترس و نگرانی از بیماری و کاهش درآمد دو دغدغه اصلی پاسخگویان بوده است. پس از آن به ترتیب مشکل در پرداخت قسط، وسواسی شدن، از دست دادن شغل، افسردگی، تاخیر در پرداخت اجاره خانه یا مغازه و دعوا و اختلاف بین اعضای خانواده مهم‌ترین مشکلات ناشی از کرونا در شرایط کنونی است.

۳. به دلیل اینکه پاسخگو چند گزینه را می‌توانست انتخاب کند جمع کل بیش از ۱۰۰ درصد است.

بین متغیر جنس و تماشای تئاتر و کنسرت آنلاین نیز ارتباط معناداری مشاهده‌نشده است.

همچنین زنان نسبت به مردان بیشتر از شبکه‌های اجتماعی برای ارتباطات خانوادگی استفاده کرده‌اند. جوانان هم در قیاس با سایر گروه‌های سنی در شرایط کنونی بیشتر از شبکه‌های اجتماعی برای دوره‌های خانوادگی یا دوستانه (اعم از مهمانی، جشن تولد یا ختم) بهره برده‌اند. مصرف شبکه‌های اجتماعی برای این قبیل اجتماعات مجازی خانوادگی یا دوستانه نیز نزد پاسخگویان دارای تحصیلات دانشگاهی در قیاس با افرادی که تحصیلات دانشگاهی ندارند، بیشتر بوده است. در نهایت تجربه این دوره‌های مجازی افراد ساکن شهرها در مقایسه با ساکنین روستاها در زمان شیوع کرونا بیشتر بوده است.

مردان نسبت به زنان در زمان شیوع کرونا بیشتر تجربه دورکاری یا جلسات آنلاین کاری را داشته‌اند. همچنین افراد گروه سنی ۳۰ تا ۴۵ سال در قیاس با سایر گروه‌های سنی در شرایط کنونی بیشتر دورکاری یا جلسات آنلاین کاری را تجربه کرده‌اند پاسخگویان دارای تحصیلات دانشگاهی نیز در قیاس با افرادی که تحصیلات دانشگاهی ندارند بیشتر دورکاری کرده یا به صورت آنلاین در جلسات کاری حاضر شده‌اند. در نهایت تجربه این شکل از کار کردن در دوران شیوع کرونا نزد افراد ساکن شهرها در مقایسه با ساکنین روستاها نیز بیشتر بوده است.

جوانان و با اختلاف اندکی پاسخگویان گروه سنی ۳۰ تا ۴۵ سال بیشتر از افراد گروه سنی بالای ۴۵ سال اعلام کرده‌اند خود یا یکی از اعضای خانواده‌شان تجربه حضور در کلاس‌های تحصیلی مجازی را داشته‌اند. پاسخگویان دارای تحصیلات دانشگاهی هم نسبت به افرادی که تحصیلات دانشگاهی ندارند بیشتر اعلام کرده‌اند یکی از اعضای خانواده‌شان در کلاس‌های مجازی مدرسه یا دانشگاه شرکت کرده است. همچنین افراد ساکن شهرها در مقایسه با ساکنین روستاها بیشتر تجربه شرکت یکی از اعضای خانواده‌شان را در کلاس‌های مجازی مدرسه یا دانشگاه داشته‌اند.

جدول شماره ۲۲: نظر پاسخگویان در خصوص مسائل و مشکلات پیش آمده در روزهای کرونایی (افراد ساکن در شهرها)

درصد فراوانی فروردین ۱۳۹۹	درصد فراوانی خرداد ۱۳۹۹	مسائل و مشکلات
۵۶٫۹	۵۹٫۷	ترس و نگرانی از بیماری
۵۴٫۳	۵۶٫۳	کاهش درآمد
۴۳٫۴	۴۲٫۳	مشکل در پرداخت قسط
۳۸٫۴	۴۲٫۵	وسواسی شدن
۲۷٫۰	۲۲٫۹	از دست دادن شغل
۲۲٫۶	۲۶٫۳	افسردگی
۲۲٫۲	۳۰٫۳	تاخیر در پرداخت اجاره خانه یا مغازه
۱۶٫۰	۲۰٫۱	دعوا و اختلاف بین اعضای خانواده

همان‌طور که در جدول فوق مشاهده می‌شود، ترس و نگرانی از بیماری و کاهش درآمد همچنان مهم‌ترین نگرانی‌های مردم ایران در شرایط ظهور و ماندگاری کرونا از فروردین امسال تا خرداد ماه است. با این تفاوت که ترس شهروندان از ابتلا به ویروس کووید ۱۹ و کاهش درآمدشان در خرداد سال جاری نسبت به فروردین ماه افزایش چند درصدی‌ای داشته است. در دیگر زمینه‌های اقتصادی یعنی از دست دادن شغل و پرداخت قسط نگرانی شهروندان روند نزولی داشته اما مشکل تاخیر در پرداخت اجاره خانه یا مغازه پاسخگویان ساکن شهرها سیر صعودی گرفته است. در زمینه‌های روحی و روانی نیز شاهد افزایش نگرانی‌های شهروندان هستیم. میزان وسواسی شدن، افسردگی و دعوا و اختلاف بین اعضای خانواده در بین شهروندان افزایش چند درصدی‌ای داشته است.

۷-۲- ادامه خانه نشینی

جدول شماره ۲۳: توزیع فراوانی پاسخگویان براساس دیدگاه آنها در خصوص ادامه خانه نشینی^۴

درصد فراوانی	فراوانی	مسائل و مشکلات
۲۹٫۵	۶۲۴	به دلیل مشکلات مالی دیگر نمی‌توانم خانه نشینی را ادامه دهم
۱۹٫۳	۴۰۷	خانه نشینی باعث مشکل روحی برای من شده و ادامه آن برایم قابل تحمل نیست
۱۱٫۵	۲۴۳	به دلیل خانه نشینی بسیاری از کارهایم عقب افتاده و دیگر نمی‌توانم بیش از این خانه نشینی را ادامه بدهم
۴٫۹	۱۰۳	طولانی شدن قرنطینه و خانه نشینی باعث تنش و مشاجره در بین اعضای خانواده شده و دیگر ادامه این وضعیت قابل تحمل نیست
۵۴٫۵	۱۱۵۱	مشکل جدی با ادامه خانه نشینی و قرنطینه بودن ندارم

در ادامه این طرح نظر پاسخگویان پیرامون دو نگاه به خانه نشینی یعنی اتمام فرایند خانه نشینی یا ادامه آن مورد ارزیابی قرار گرفت. در نتیجه ۵۴٫۵ درصد پاسخگویان مشکلی با ادامه فرایند خود قرنطینگی نداشته‌اند. اما از سوی دیگر طیف دیگری از پاسخگویان به دلایل مشکلات مالی، مشکلات روانی، کارهای عقب افتاده و ایجاد تنش و مشاجره بین اعضای خانواده مخالف ادامه فرایند خانه نشینی هستند.

۸-۲- اعتماد به روش‌های درمان کرونا

در بخشی از این طرح نظرسنجی نظر پاسخگویان پیرامون اعتماد به روش‌های درمان کرونا شامل دانش و علم پزشکی، طب سنتی و دعا نیایش مورد ارزیابی قرار گرفت که در ادامه نتایج ارائه شده است.

۴. به دلیل اینکه پاسخگو چند گزینه را می‌توانست انتخاب کند جمع کل بیش از ۱۰۰ درصد است.

جدول شماره ۲۵: توزیع پاسخگویان بر اساس براساس میزان اعتماد به علم پزشکی برای درمان کرونا به تفکیک متغیرهای زمینه‌ای

محل سکونت		تحصیلات		سن			جنس		متغیرهای زمینه‌ای میزان اعتماد
روستا	شهر	دارای تحصیلات دانشگاهی	بدون تحصیلات دانشگاهی	۵۴ سال و بیشتر	۳۰-۴۴	۱۸-۲۹	زن	مرد	
۷۲,۲	۷۷,۶	۸,۴	۷۳,۶	۷۶,۹	۷۷,۶	۷۳,۰	۷۷,۴	۷۴,۷	زیاد
۱۸,۹	۱۶,۷	۱۴,۷	۱۹,۱	۱۷,۸	۱۵,۹	۱۸,۹	۱۷,۰	۱۷,۶	تاحدی
۸,۹	۵,۷	۵,۰	۷,۳	۵,۳	۶,۵	۸,۰	۵,۵	۷,۷	کم
۸,۹۰۱	۱۱,۸۰۰						۴,۲۴۳		کای اسکوتر
۰,۰۱۲	۰,۰۰۳				۰,۱۰۷		۰,۱۲۰		معناداری
۰,۰۶۶	۰,۰۷۷				-۰,۰۲۵		۰,۰۴۵		ضریب

پاسخگویان دارای تحصیلات دانشگاهی نسبت به افرادی که تحصیلات دانشگاهی ندارند بیشتر برای درمان کرونا به علم پزشکی اعتماد دارند. همچنین ساکنین شهرها و روستاها برای درمان این ویروس اعتماد زیادی به این روش درمانی دارند ولی نسبت اعتماد شهرنشینان بیشتر از روستاییان است. در نهایت بین دو متغیر جنس و سن با اعتماد به علم پزشکی رابطه معناداری مشاهده نشد.

۲-۸-۱- علم پزشکی

جدول شماره ۲۴: توزیع فراوانی پاسخگویان براساس میزان اعتماد به علم پزشکی در درمان کرونا

درصد فراوانی	فراوانی	مدت زمان
۴۴,۵	۹۳۹	خیلی زیاد
۲۹,۷	۶۲۷	زیاد
۱۶,۹	۳۵۶	تاحدی
۳,۵	۷۴	کم
۲,۹	۶۲	خیلی کم
۲,۶	۵۴	بی پاسخ
۱۰۰,۰	۲۱۱۲	جمع کل
	۴,۱۲	میانگین

اکثریت پاسخگویان (۷۴,۲ درصد) به علم پزشکی برای درمان کرونا اعتماد دارند و تنها ۶,۴ درصد افراد پاسخگو به روش‌های پزشکی برای درمان کرونا بی‌اعتمادند. ۱۶,۹ درصد پاسخگویان نیز تا حدی به علم پزشکی برای درمان این بیماری اعتماد دارند.

۲-۸-۲- طب سنتی

جدول شماره ۲۶: توزیع فراوانی پاسخگویان براساس میزان اعتماد به طب سنتی در درمان کرونا

مدت زمان	فراوانی	درصد فراوانی
خیلی زیاد	۱۹۲	۹,۱
زیاد	۳۴۷	۱۶,۴
تاحدی	۴۴۰	۲۰,۸
کم	۴۰۷	۱۹,۲
خیلی کم	۵۷۳	۲۷,۱
بی پاسخ	۱۵۴	۷,۳
جمع کل	۲۱۱۲	۱۰۰,۰
میانگین	۲,۵۸	

۴۶,۳ درصد افراد پاسخگو به طب سنتی برای درمان کرونا اعتماد کمی دارند، این در حالی است که ۲۵,۵ درصد پاسخگویان میزان اعتمادشان به این روش را در سطح زیاد ارزیابی کرده‌اند. ۲۰,۸ درصد افراد نیز تا حدی به روش طب سنتی برای درمان کرونا اعتماد دارند.

جدول شماره ۲۷: توزیع پاسخگویان براساس میزان اعتماد به طب سنتی برای درمان کرونا به تفکیک متغیرهای زمینه‌ای

محل سکونت	تحصیلات		سن			جنس		متغیرهای زمینه‌ای میزان اعتماد	
	شهر	روستا	دارای تحصیلات دانشگاهی	بدون تحصیلات دانشگاهی	۵۴ سال و بیشتر	۴۰-۴۴	۱۸-۲۹		زن
زیاد	۲۶,۱	۳۱,۲	۲۱,۵	۳۱,۰	۲۶,۳	۲۸,۱	۲۸,۳	۳۱,۰	۲۳,۹
تاحدی	۲۲,۴	۲۲,۶	۲۳,۷	۲۲,۲	۱۸,۷	۲۳,۵	۲۵,۱	۲۳,۷	۲۱,۲
کم	۵۱,۵	۴۶,۲	۵۴,۸	۴۶,۸	۵۵,۰	۴۸,۳	۴۶,۶	۴۵,۳	۵۴,۹
کای اسکوتر	۲۰,۶۸۹		-			۱۹,۵۹۱			
معناداری	۰,۰۰۰		۰,۰۱۹			۰,۰۰۰			
ضریب	۰,۱۰۴		-۰,۰۴۶			۰,۱۰۰			

به طور کلی هم در بین زنان و مردان و هم در بین گروه‌های تحصیلی، همچنین حتی در شهرنشینان و روستاییان، اکثریت افراد اعتماد کمی به طب سنتی برای درمان کرونا دارند. تنها در بین گروه‌های سنی تفاوت معنی‌داری مشاهده می‌شود، بگونه‌ای که با افزایش سن میزان بی‌اعتمادی به این روش درمانی نیز افزایش می‌یابد.

**جدول شماره ۲۹: توزیع پاسخگویان بر اساس براساس میزان اعتماد
به دعا و نیایش برای درمان کرونا به تفکیک متغیرهای زمینه‌ای**

محل سکونت	تحصیلات			سن			جنس		متغیرهای زمینه‌ای میزان اعتماد
	روستا	شهر	دارای تحصیلات دانشگاهی	بدون تحصیلات دانشگاهی	۵۴ بیشتر سال و	۴۰-۴۴	۱۸-۲۹	زن	
۶۹,۴	۵۹,۴	۵۱,۱	۶۸,۸	۶۷,۴	۶۲,۷	۵۵,۳	۶۹,۵	۵۴,۴	زیاد
۱۵,۹	۱۷,۳	۲۰,۶	۱۴,۶	۱۵,۰	۱۶,۰	۲۰,۸	۱۶,۹	۱۷,۰	تاحدی
۱۴,۷	۲۳,۳	۲۸,۳	۱۶,۶	۱۷,۶	۲۱,۴	۲۴,۰	۱۳,۶	۲۸,۵	کم
۲۱,۸۰۳		۶۲,۷۵۲		-			۷۲,۰۷۴		کای اسکوتر
۰,۰۰۰		۰,۰۰۰		۰,۰۰۰			۰,۰۰۰		معناداری
۰,۱۰۳		۰,۱۷۷		-۰,۰۷۶			۰,۱۸۸		ضریب

بر اساس نتایج جدول فوق زنان نسبت به مردان بیشتر به دعا کردن برای معالجه کرونا باور دارند. در بین گروه‌های سنی نیز افراد بالای ۴۵ سال در قیاس با سایر گروه‌های سنی بیشتر به نیایش برای درمان کرونا معتقدند. پاسخگویان بدون تحصیلات دانشگاهی هم در مقایسه با افراد دارای تحصیلات دانشگاهی برای درمان کرونا اعتقاد بیشتری به دعا و نیایش دارند. در نهایت پاسخگویان ساکن روستاها نسبت به شهرنشین‌ها، برای مداوای ویروس کرونا بیشتر به دعا کردن معتقدند.

۳-۸-۲- دعا و نیایش

**جدول شماره ۲۸: توزیع فراوانی پاسخگویان بر اساس
میزان اعتماد به دعا و نیایش در درمان کرونا**

مدت زمان	فراوانی	درصد فراوانی
خیلی زیاد	۷۷۲	۳۶,۶
زیاد	۴۹۶	۲۳,۵
تاحدی	۳۴۵	۱۶,۳
کم	۱۳۳	۶,۳
خیلی کم	۲۹۳	۱۳,۹
بی پاسخ	۷۳	۳,۴
جمع کل	۲۱۱۲	۱۰۰,۰
میانگین	۳,۶۴	

۶۰,۱ درصد افراد پاسخگو برای معالجه ویروس کرونا به دعا و نیایش باور دارند. از سوی دیگر ۲,۲ درصد پاسخگویان میزان اعتماد خود به دعا کردن برای مداوای این ویروس را کم ارزیابی کرده‌اند. ۱۶,۳ درصد افراد نیز تا حدی به دعا و نیایش برای درمان کرونا معتقدند.

۹-۲- احساس نگرانی از مبتلا شدن خود یا اعضای خانواده

جدول شماره ۳۰: توزیع فراوانی پاسخگویان براساس احساس

نگرانی از مبتلا شدن خود یا اعضای خانواده

میزان نگرانی	فراوانی	درصد فراوانی
خیلی زیاد	۶۲۳	۲۹,۵
زیاد	۴۱۸	۱۹,۸
تاحدی	۴۲۷	۲۰,۲
کم	۲۳۳	۱۱,۰
خیلی کم	۳۹۵	۱۸,۷
بی پاسخ	۱۶	۰,۸
جمع کل	۲۱۱۲	۱۰۰,۰

نزدیک به نیمی از پاسخگویان (۴۹,۳ درصد) نگران ابتلای خود یا یکی از اعضای خانواده‌شان به بیماری کرونا هستند. از سوی دیگر ۲۹,۷ درصد افراد پاسخگو چندان نگران مبتلا شدن خود یا نزدیکانشان به ویروس کویید ۱۹ نیستند. ۲۰,۲ درصد افراد نیز تا حدی از ابتلای خود یا اعضای خانواده‌شان به این ویروس احساس نگرانی می‌کنند. همچنین بر اساس نتایج به دست آمده زنان بیشتر از مردان نگران ابتلای خود یا اعضای خانواده‌شان به کرونا هستند. در نهایت تمام رده‌های سنی و تحصیلی و پاسخگویان شهری و روستایی در این زمینه نزدیک به هم می‌اندیشند و بیشتر نگران مبتلا شدن خود یا خویشان‌شان به ویروس کویید ۱۹ هستند.

جدول شماره ۳۱: نظر پاسخگویان براساس احساس نگرانی از مبتلا

شدن خود یا اعضای خانواده (افراد ساکن در شهرها)

میزان نگرانی	درصد فراوانی خرداد ۱۳۹۹	درصد فراوانی فروردین ۱۳۹۹
خیلی زیاد	۲۹,۷	۳۷,۶
زیاد	۲۰,۳	۲۳,۷
تاحدی	۲۰,۸	۱۸,۱
کم	۱۰,۶	۱۰,۲
خیلی کم	۱۸,۰	۹,۵
بی پاسخ	۰,۶	۱,۰
جمع کل	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰

مقایسه نتایج نظرسنجی پژوهشگاه در فروردین و خرداد امسال نشان می‌دهد، نگرانی از ابتلای شهروندان (یا اعضای خانواده‌شان) به ویروس کرونا کاهش ۱۰ درصدی داشته است. از سوی دیگر جمعیتی که چندان نگران ابتلای خود یا خویشان‌شان به این ویروس نبوده‌اند، تفاوتی نکرده است (میزان نگرانی این گروه تنها ۱,۱ درصد کاهش یافته است).

جدول شماره ۳۳: نظر پاسخگویان در خصوص اقدامات و برنامه‌های پیشنهادی برای ادامه روند کنترل کرونا (افراد ساکن در شهرها)

درصد موافقت در فروردین ۱۳۹۹	درصد موافقت در خرداد ۱۳۹۹	اقدامات و برنامه‌های پیشنهادی
-	۱۵٫۹	سالن‌های سینما، تئاتر بازگشایی شوند
-	۱۵٫۴	برگزاری کنسرت‌ها
۸۱٫۷	۶۶٫۱	مدارس و دانشگاه‌ها تا کنترل کامل کرونا بسته باشد
۸۲٫۲	۵۰٫۰	کافه‌ها و رستوران‌ها بسته باشند
۱۸٫۸	۲۸٫۶	اماکن دینی مثل حرم و امامزاده‌ها بازگشایی شوند
۱۵٫۹	۲۵٫۱	نمازهای جمعه برگزار شوند
۹۱٫۳	۶۱٫۲	خانه نشینی را ادامه دهیم تا کرونا به صورت کامل کنترل شود
-	۳۲٫۱	شروع مسابقات ورزشی

بر اساس مقایسه دو نظرسنجی پژوهشگاه در فروردین و خرداد سال ۱۳۹۹، حساسیت مردم نسبت به اقدامات مرتبط با محدودیت‌های اجتماعی کمتر شده است. مردم نسبت به دو ماه گذشته کمتر موافق عدم بازگشایی مدارس، دانشگاه‌ها، کافه و رستوران‌ها تا کنترل کامل کرونا هستند. همچنین میزان موافقت مردم با ادامه خانه نشینی تا کنترل کامل کرونا (حال چه خودشان خانه نشینی را رعایت کنند یا خیر) کاهش یافته است (میزان موافقت مردم با خانه نشینی نسبت به دو ماه گذشته حدود ۳۰٪ درصد کاهش یافته است).

۱-۲- اقدامات و برنامه‌های پیشنهادی برای ادامه روند کنترل کرونا

جدول شماره ۳۲: نظر پاسخگویان در خصوص اقدامات و برنامه‌های پیشنهادی برای ادامه روند کنترل کرونا

بی پاسخ	نظری ندارم	مخالفم	موافقم	اقدامات و برنامه‌های پیشنهادی
۰٫۴	۲۲٫۵	۶۲٫۲	۱۵	سالن‌های سینما، تئاتر بازگشایی شوند
۰٫۵	۲۲٫۸	۶۲٫۵	۱۴٫۲	برگزاری کنسرت‌ها
۰٫۴	۸٫۴	۲۴٫۳	۶۶٫۹	مدارس و دانشگاه‌ها تا کنترل کامل کرونا بسته باشد
۰٫۴	۱۴٫۴	۳۴٫۷	۵۰٫۵	کافه‌ها و رستوران‌ها بسته باشند
۰٫۴	۱۰٫۴	۵۸٫۱	۳۱	بازگشایی مساجد
۰٫۵	۱۰٫۱	۶۱٫۴	۲۸	اماکن دینی مثل حرم و امامزاده‌ها بازگشایی شوند
۰٫۴	۱۲٫۶	۶۳	۲۳٫۹	نمازهای جمعه برگزار شوند
۰٫۵	۱۶	۵۱٫۷	۳۱٫۸	شروع مسابقات ورزشی
۰٫۸	۹٫۵	۲۹	۶۰٫۷	ادامه روند خانه نشینی

در ادامه نظر پاسخگویان پیرامون کاهش برخی محدودیت‌های اجتماعی گردآوری شد. بر این اساس در زمینه اماکن و مراسم‌های مذهبی؛ ۶۳ درصد پاسخگویان با برگزاری نماز جمعه، ۶۱٫۴ درصد با بازگشایی اماکن دینی و ۵۸٫۱ درصد با گشایش مساجد مخالف هستند. در زمینه اماکن فرهنگی؛ ۶۲٫۲ درصد افراد پاسخگو با بازگشایی سالن‌های سینما و تئاتر و ۶۲٫۵ درصد با برگزاری کنسرت‌ها مخالفت کرده‌اند. ۶۳ درصد پاسخگویان نیز با شروع مسابقات ورزشی مخالفند.

از سوی دیگر ۶۶٫۹ درصد افراد پاسخگو با بسته ماندن مدارس و دانشگاه‌ها تا کنترل کامل کرونا موافقت کردند. ۶۰٫۷ درصد نیز با ادامه روند خانه نشینی تا مهار این ویروس موافقت کرده‌اند. نیمی از جمعیت پاسخگویان نیز (۵۰٫۵ درصد) موافق بسته ماندن کافه و رستوران‌ها تا رفع یا کنترل کامل ویروس کووید ۱۹ هستند.

۱۱-۲- ارزیابی عملکرد دولت در مقابله با کرونا

۱۱-۲-۱- اعتماد به آمار و ارقام مبتلایان و فوت شدگان کرونا توسط دولت

جدول شماره ۳۴: توزیع فراوانی پاسخگویان براساس اعتماد به آمار و ارقام مبتلایان و فوت شدگان کرونا توسط دولت

میزان اعتماد	فراوانی	درصد فراوانی
خیلی زیاد	۲۳۳	۱۱,۰
زیاد	۴۰۸	۱۹,۳
تاحدی	۶۶۴	۳۱,۴
کم	۲۳۲	۱۱,۰
خیلی کم	۴۵۰	۲۱,۳
بی پاسخ	۱۲۵	۵,۹
جمع کل	۲۱۱۲	۱۰۰,۰

۳۲,۳ درصد پاسخگویان به آمار و ارقام دولت در زمینه مبتلایان و فوت شدگان کرونا اعتماد ندارند؛ این در حالی است که ۳,۳ درصد افراد پاسخگو به آمار منتشر شده از سوی دولت در این زمینه اعتماد دارند. ۳۱,۴ درصد افراد پاسخگو نیز تا حدی به آمار و ارقام دولت درباره مبتلایان و ویروس کوبید ۱۹ و فوت شدگان ناشی از این ویروس اعتماد دارند.

جدول شماره ۳۵: توزیع فراوانی پاسخگویان براساس اعتماد به آمار و ارقام مبتلایان و فوت شدگان کرونا توسط دولت

میزان اعتماد	درصد فراوانی در خرداد ۱۳۹۹	درصد فراوانی در فروردین ۱۳۹۹
خیلی زیاد	۹,۳	۱۳,۴
زیاد	۱۹,۳	۱۹,۳
تاحدی	۳۱,۰	۲۹,۲
کم	۱۱,۲	۱۴,۵
خیلی کم	۲۳,۹	۱۹,۹
بی پاسخ	۵,۳	۳,۷
جمع کل	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰

بر اساس مقایسه نتایج دو نظرسنجی پژوهشگاه در فروردین و خرداد سال جاری، میزان بی‌اعتمادی شهروندان نسبت به آمار ارقام دولتی پیرامون کرونا افزایش ناچیزی (۱,۲ درصد) داشته است. از سوی دیگر میزان اعتماد شهروندان به این نوع آمار نیز سیر نزولی گرفته است (میزان اعتماد به آمار دولتی ۴,۱ درصد کاهش یافته است).

جدول شماره ۳۶: توزیع پاسخگویان بر اساس اعتماد به آمار و ارقام مبتلایان و فوت شدگان کرونا توسط دولت به تفکیک متغیرهای زمینه‌ای

محل سکونت		تحصیلات		سن			جنس		متغیرهای زمینه‌ای	میزان اعتماد
روستا	شهر	دارای تحصیلات دانشگاهی	بدون تحصیلات دانشگاهی	۵۴ سال و بیشتر	۲۴-۳۰	۱۸-۲۹	زن	مرد		
۳۷,۵	۳,۳	۲۷,۵	۳۵,۵	۳۶,۸	۳۱,۶	۲۷,۶	۳۳,۰	۳۱,۵	زیاد	
۳۵,۲	۳۲,۷	۳,۷	۳۵,۲	۳۳,۳	۳۲,۵	۳۵,۱	۳۵,۲	۳۱,۶	تاحدی	
۲۷,۳	۳۷,۱	۴۱,۷	۲۹,۳	۲۹,۹	۳۵,۸	۳۷,۳	۳۱,۸	۳۷,۰	کم	
کای اسکوتر		۳۲,۰۵۹		-			۶,۰۷۴			
معناداری		۰,۰۰۰		۰,۲۱۰			۰,۰۴۸			
ضریب		۰,۱۲۹		-۰,۰۲۷			۰,۰۵۵			

بر اساس نتایج جدول فوق، مردان در قیاس با زنان کمتر به آمار دولتی در زمینه افراد مبتلا و فوت شده ناشی از کرونا اعتماد دارند. همچنین پاسخگویان دارای تحصیلات دانشگاهی نسبت به افرادی که تحصیلات دانشگاهی ندارند، کمتر به آمار دولت پیرامون مبتلایان و ویروس کوبید ۱۹ و فوت شدگان ناشی از آن اعتماد دارند. همچنین پاسخگویان شهرنشین در مقایسه با افراد ساکن روستاها بیشتر به آمار دولتی در این زمینه بی‌اعتمادند. بین متغیر سن و اعتماد به آمار دولتی نیز تفاوت معناداری مشاهده نشد.

۲-۱۱-۲- اعتماد به سیاست‌ها و اقدامات دولت برای بحران کرونا

جدول شماره ۳۷: توزیع فراوانی پاسخگویان براساس اعتماد به درستی سیاست‌ها و اقدامات دولت برای بحران کرونا

میزان اعتماد	فراوانی	درصد فراوانی
خیلی زیاد	۱۹۸	۹٫۴
زیاد	۳۹۰	۱۸٫۵
تاحدی	۶۳۷	۳۰٫۲
کم	۲۸۵	۱۳٫۵
خیلی کم	۳۸۶	۱۸٫۳
نظری ندارم / بی‌پاسخ	۲۱۶	۱۰٫۲
جمع کل	۲۱۱۲	۱۰۰٪

۳۱٫۸ درصد افراد پاسخگو به اقدامات دولت در زمینه مدیریت کرونا بی‌اعتمادند. از سوی دیگر ۲۷٫۹ درصد پاسخگویان به عملکرد دولت برای مدیریت شرایط کرونایی اعتماد دارند. ۳۰٫۲ درصد افراد نیز تا حدی به اقدامات دولت برای کنترل کرونا اعتماد دارند.

جدول شماره ۳۸: توزیع فراوانی پاسخگویان براساس اعتماد به درستی سیاست‌ها و اقدامات دولت برای بحران کرونا (افراد ساکن در شهرها)

میزان اعتماد	درصد فراوانی در خرداد ۹۹	درصد فراوانی در فروردین ۹۹
خیلی زیاد	۷٫۲	۱۰٫۲
زیاد	۱۹٫۳	۱۸٫۰
تاحدی	۳۰٫۸	۳۲٫۶
کم	۱۳٫۱	۱۴٫۹
خیلی کم	۲۰٫۵	۱۷٫۸
بی‌پاسخ	۹٫۰	۶٫۵
جمع کل	۱۰۰٪	۱۰۰٪

همانطور که در جدول فوق مشاهده می‌شود بر اساس مقایسه دو نظرسنجی پژوهشگاه طی دو ماه، میزان اعتماد به شهروندان به درستی

سیاست‌های دولت در قبال ویروس کرونا مقدار کمی (۱٫۷ درصد) کاهش یافته است. از سوی دیگر میزان بی‌اعتمادی به سیاست‌های دولت در این زمینه نیز کمی افزایش یافته است (۰٫۹ درصد).

جدول شماره ۳۹: توزیع پاسخگویان بر اساس براساس اعتماد به درستی سیاست‌ها و اقدامات دولت برای بحران کرونا به تفکیک متغیرهای زمینه‌ای

میزان اعتماد	جنس		سن			تحصیلات		محل سکونت	
	مرد	زن	۱۸-۲۹	۳۰-۴۴	بیشتر ۵۴ سال و	بدون تحصیلات دانشگاهی	دارای تحصیلات دانشگاهی		
زیاد	۳۱٫۲	۳۰٫۹	۲۶٫۲	۳۰٫۲	۳۶٫۲	۳۶٫۱	۲۳٫۳	۲۹٫۲	۳۵٫۹
تاحدی	۳۱٫۷	۳۵٫۴	۳۶٫۴	۳۲٫۶	۳۲٫۶	۳۲٫۹	۳۵٫۶	۳۳٫۸	۳۳٫۰
کم	۳۷٫۱	۳۳٫۷	۳۷٫۴	۳۷٫۱	۳۱٫۲	۳۱٫۱	۴۱٫۱	۳۷٫۰	۳۱٫۱
کای اسکوتر	۳٫۵۲٪		-			۳۵٫۷۴۳		۹٫۳۰۱	
معناداری	۰٫۱۷۲		۰٫۰۰۱			۰٫۰۰۰		۰٫۰۱۰	
ضریب	۰٫۰۴۳		-۰٫۰۷۰			۰٫۱۳۹		۰٫۰۷۰	

در بین گروه‌های سنی جوانان و با اختلاف اندکی افراد بین ۳۰ تا ۴۴ سال در مقایسه با پاسخگویان گروه سنی بالای ۴۵ سال بیشتر به سیاست‌های دولت در قبال کنترل کرونا بی‌اعتمادند. همچنین پاسخگویان دارای تحصیلات دانشگاهی در قیاس با افراد بدون تحصیلات دانشگاهی اعتماد کمتری به درستی اقدامات دولت در زمینه مدیریت شرایط ناشی از کرونا دارند. شهرنشین‌ها نیز در مقایسه با ساکنین روستاها بیشتر به سیاست‌ها و اقدامات دولت در قبال کرونا بی‌اعتمادند. زنان و مردان نیز در این زمینه شبیه به یکدیگر می‌اندیشند و تفاوت معناداری بین نظرات آنان وجود ندارد.

۳-۱۱-۲- ارزیابی عملکرد دولت

جدول شماره ۴۰: توزیع فراوانی پاسخگویان براساس ارزیابی عملکرد دولت

میزان اعتماد	فراوانی	درصد فراوانی
صفر	۷۹	۳,۷
یک تا پنج	۲۸۰	۱۳,۳
شش تا ده	۳۹۰	۱۸,۵
یازده تا پانزده	۵۴۳	۲۵,۷
شانزده تا نوزده	۳۲۹	۱۵,۶
بیست	۲۳۰	۱۰,۹
نمی‌دانم / بی‌پاسخ	۲۶۲	۱۲,۴
جمع کل	۲۱۱۲	۱۰۰,۰
میانگین	۱۲,۰۸	

در ادامه از پاسخگویان خواسته شد به عملکرد مسئولین از یک تا ۲۰ نمره بدهند. میانگین نمره پاسخگویان به عملکرد مسئولین ۱۲,۰۸ محاسبه گردید.

جدول شماره ۴۱: توزیع فراوانی پاسخگویان براساس ارزیابی عملکرد دولت (افراد ساکن در شهرها)

نمره به عملکرد دولت	درصد فراوانی خرداد ۱۳۹۹	درصد فراوانی فروردین ۹۹
صفر	۴,۴	۲,۳
یک تا پنج	۱۵,۶	۱۷,۴
شش تا ده	۲,۱	۳,۵
یازده تا پانزده	۲۶,۰	۱۸,۴
شانزده تا نوزده	۱۴,۸	۱۵,۲
بیست	۹,۲	۸,۹
نمی‌دانم / بی‌پاسخ	۱۰,۰	۷,۳
جمع کل	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰
میانگین	۱۱,۵۲	۱۰,۶۶

در مقایسه دو طرح نظرسنجی پژوهشگاه، میانگین نمره شهروندان به عملکرد مسئولین در قبال مدیریت کرونا افزایش یافته است.

۱۲-۲- تجربه‌های موفق و ناموفق جهان در مدیریت کرونا

۱-۱۲-۲- کشورهای موفق

جدول شماره ۴۲: نظر پاسخگویان در خصوص کشور موفق در زمینه کنترل کرونا

نام کشور	فراوانی	درصد فراوانی
ایران	۶۵۱	۳۰,۸
چین	۴۳۳	۲۰,۵
آلمان	۱۰۰	۴,۷
کره جنوبی	۶۳	۳
آمریکا	۲۷	۱,۳
هیچکدام	۲۶	۱,۲
سایر ^۵	۱۲۹	۶,۲
نمی‌دانم / بی‌پاسخ	۶۸۳	۳۲,۳
جمع کل	۲۱۱۲	۱۰۰,۰

از نظر ۳۰,۸ درصد پاسخگویان ایران موفق‌ترین کشور در مدیریت کرونا در جهان است. پس از ایران، چین با فراوانی ۲۰,۵ درصد، در جایگاه دوم است. بعد از این دو کشور به ترتیب آلمان، کره جنوبی و آمریکا رتبه‌های سوم تا پنجم را به خود اختصاص داده‌اند.

۵. سایر شامل: کانادا، ژاپن، اروپا، نیوزلند، اتریش، فرانسه، ایتالیا، کویت، تایوان، فنلاند، روسیه، اسپانیا، کشورهای اسکاندیناوی، پاکستان، مالزی، همه کشورهای به جز ایران، دبی، عراق، استرالیا، ترکیه، سنگاپور، یونان، تونس، انگلیس، اروپا، تایلند، ونزوئلا، امارات، اسلونی، آفریقا، هند، آذربایجان، سوئد، سوئیس، بلژیک و کشورهای حاشیه خلیج فارس است.

۱۳-۲- پیش‌بینی میزان استمرار بحران کرونا

جدول شماره ۴۴: توزیع فراوانی پاسخگویان براساس
پیش‌بینی مدت زمان ادامه درگیری با کرونا

مدت زمان	فراوانی	درصد فراوانی
دو هفته	۵۶	۲٫۶
یک ماه	۷۵	۳٫۵
دو ماه	۱۰۳	۴٫۹
سه ماه	۲۰۶	۹٫۷
شش ماه	۲۲۲	۱۰٫۵
یکسال	۳۶۲	۱۷٫۱
بیشتر از یکسال	۷۹۷	۳۷٫۷
بی‌پاسخ	۲۹۲	۱۳٫۸
جمع کل	۲۱۱۲	۱۰۰٫۰

در ادامه از پاسخگویان پرسیده شد: «به نظر شما تا چه مدتی همچنان درگیر کرونا به شکل فعلی خواهیم بود؟»؛ ۳۷٫۷ درصد پاسخگویان معتقدند بیش از یک سال کشور درگیر ویروس کوید ۱۹ باشد. ۱۷٫۱ درصد پاسخگویان بر این باورند که به مدت یکسال درگیری با بحران کرونا ادامه دار خواهد بود. پیش‌بینی ۱۰٫۵ درصد افراد پاسخگو از استمرار کرونا در ایران نیز شش ماه است.

۱۲-۲- کشورهای ناموفق

جدول شماره ۴۳: نظر پاسخگویان در خصوص کشور ناموفق در زمینه کنترل کرونا

نام کشور	فراوانی	درصد فراوانی
آمریکا	۸۳۵	۳۹٫۵
ایران	۲۳۶	۱۱٫۲
ایتالیا	۱۰۴	۴٫۹
اروپا	۲۱	۱٫۰
انگلیس	۲۱	۱٫۰
چین	۲۰	۰٫۹
اسپانیا	۱۳	۰٫۶
سایر ^۶	۴۱	۲٫۰
نمی‌دانم	۸۱۹	۳۸٫۸
جمع کل	۲۱۱۲	۱۰۰٫۰

۳۹٫۵ درصد پاسخگویان معتقدند آمریکا ناموفق‌ترین کشور در مدیریت کرونا است. جالب آنکه بر اساس نظر ۱۱٫۲ درصد افراد پاسخگو، ایران رتبه دوم کشورهای ناموفق در کنترل ویروس کرونا در جهان را دارد. ایتالیا، کشورهای اروپایی و انگلیس نیز در رتبه‌های بعدی قرار گرفته‌اند.

۶. سایر شامل: برزیل، استرالیا، آلمان، همه کشورهای آفریقا، هند، کانادا، عراق، فرانسه، دبی، روسیه، ترکیه، پاکستان، ونزوئلا و هیچکدام است.

**جدول شماره ۴۵: توزیع فراوانی پاسخگویان براساس پیش‌بینی مدت
زمان ادامه درگیری با کرونا (افراد ساکن در شهرها)**

درصد فراوانی فروردین ۹۹	درصد فراوانی خرداد ۱۳۹۹	مدت زمان
۲,۷	۲,۶	دو هفته
۱۱,۰	۳,۳	یک ماه
۱۴,۱	۳,۷	دو ماه
۱۸,۳	۸,۵	سه ماه
۱۴,۱	۱۰,۹	شش ماه
۱۴,۷	۱۸,۰	یکسال
۱۱,۱	۴۰,۹	بیشتر از یکسال
۱۴,۱	۱۲,۰	بی‌پاسخ
۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	جمع کل

بر اساس مقایسه نتایج دو نظرسنجی پژوهشگاه در فروردین و خرداد، بیشترین پیش‌بینی شهروندان از استمرار بحران کرونا در فروردین، ۳ ماه بوده است (با فراوانی ۱۸,۳ درصد) این در حالی است که در خرداد بیشترین احتمال متعلق به بیش از یک سال (با فراوانی ۴۰,۹ درصد) است.

پژوهش را زیربنای توسعه دانسته‌اند چرا که با جمع‌آوری اطلاعات لازم براساس روش علمی و ساختمان در جهت پاسخگویی به پرسش‌هایی مشخص، علاوه بر اینکه امکان شناخت دقیق تر وضعیت موجود، فراهم می‌آید، با شناخت عوامل اثرگذار می‌توان از یافته‌های پژوهش در جهت برنامه‌ریزی و سیاستگذاری‌ها نیز بهره جست. لذا سنجش افکار عمومی را می‌توان بازتاب دیدگاه‌های مردم و قضاوت‌های آنان در خصوص مسائل مختلف دانست.

بر همین اساس گروه افکارسنجی و مطالعات افکار عمومی دفتر طرح‌های ملی پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات به دنبال آن است تا با رعایت استانداردهای علمی و استفاده از روش‌های نوین و به روز، تصویری واقعی از افکار عمومی پیرامون موضوعات و مسائل مختلف فرهنگی و اجتماعی ارائه دهد.